

Hafeez Contractor at MIT-WPU: Smart Urban Planning Must Safeguard Forests and Wetlands

ANI PR 12 September, 2026 05:30 pm IST



Pune (Maharashtra) [India], September 12: MIT World Peace University (MIT-WPU), Pune, hosted the inaugural conference of the Hafeez Contractor School of Architecture, where Architect Hafeez Contractor, Padma Bhushan awardee and Chief Guest, called for a new approach to city planning, emphasising the need to protect forests, farmland and wetlands while exploring higher-density, three-dimensional approaches to accommodate growing urban populations.

Pavan Anand, Fine Jeweller, and Architect Pushkar Kanvinde attended the conference as Guests of Honour. The programme also brought together MIT-WPU leadership, faculty members and students, along with leading voices from architecture, design, industry and academia, to examine how architectural education must evolve in response to rapidly changing cities, sustainability challenges and emerging technologies such as artificial intelligence.

Speaking at the conference, Architect Hafeez Contractor, said, "Being associated with an architectural college that carries my name is a big responsibility. Students must learn the basic principles of architecture and understand that whatever they do should have a purpose. As our cities continue to grow, we have to think about a new way of construction and rethink how we design our cities."

Dr. Rahul V. Karad, Executive President, MIT-WPU, said, "Hafeez Contractor's association with this school is an honour, but it also places a greater responsibility on us to ensure that the institution remains relevant to its time. Architecture influences how people live, work and experience a city. With technology and artificial intelligence transforming how we learn, design and work, academia and industry must work together to prepare students for what tomorrow will require."

Hafeez Contractor at MIT-WPU: Smart Urban Planning Must Safeguard Forests and Wetlands

By ANI | Updated: September 12, 2026 17:25 IST

BusinessWire India Pune (Maharashtra) [India], September 12: MIT World Peace University (MIT-WPU), Pune, hosted the inaugural conference of the ...



Pune (Maharashtra) [India], September 12: MIT World Peace University (MIT-WPU), Pune, hosted the inaugural conference of the Hafeez Contractor School of Architecture, where Architect Hafeez Contractor, Padma Bhushan awardee and Chief Guest, called for a new approach to city planning, emphasising the need to protect forests, farmland and wetlands while exploring higher-density, three-dimensional approaches to accommodate growing urban populations.

Pavan Anand, Fine Jeweller, and Architect Pushkar Kanvinde attended the conference as Guests of Honour. The programme also brought together MIT-WPU leadership, faculty members and students, along with leading voices from architecture, design, industry and academia, to examine how architectural education must evolve in response to rapidly changing cities, sustainability challenges and emerging technologies such as artificial intelligence.

Speaking at the conference, Architect Hafeez Contractor, said, "Being associated with an architectural college that carries my name is a big responsibility. Students must learn the basic principles of architecture and understand that whatever they do should have a purpose. As our cities continue to grow, we have to think about a new way of construction and rethink how we design our cities."

Dr. Rahul V. Karad, Executive President, MIT-WPU, said, "Hafeez Contractor's association with this school is an honour, but it also places a greater responsibility on us to ensure that the institution remains relevant to its time. Architecture influences how people live, work and experience a city. With technology and artificial intelligence transforming how we learn, design and work, academia and industry must work together to prepare students for what tomorrow will require."

Smart urban planning must protect forests, wetlands: Architect Hafeez Contractor

Express News Service
Pune, September 21

ARCHITECT HAFEEZ Contractor, Padma Bhushan awardee, has called for a new approach to urban planning that protects forests, farmland and wetlands.

Speaking at the inaugural conference of the Hafeez Contractor School of Architecture at MIT World Peace University (MIT-WPU), Contractor, "Students must learn the basic principles of architecture and



Hafeez Contractor

understand that whatever they do should have a purpose. As our cities continue to grow, we have to think of a new way of construction and rethink how we design our cities."

Hafeez Contractor at MIT-WPU: Smart Urban Planning Must Safeguard Forests and Wetlands

ANI | Updated: Sep 12, 2026 17:24 IST

Add as a preferred source on Google



Pune (Maharashtra) [India], September 12: MIT World Peace University (MIT-WPU), Pune, hosted the inaugural conference of the Hafeez Contractor School of Architecture, where Architect Hafeez Contractor, Padma Bhushan awardee and Chief Guest, called for a new approach to city planning, emphasising the need to protect forests, farmland and wetlands while exploring higher-density, three-dimensional approaches to accommodate growing urban populations.

Pavan Anand, Fine Jeweller, and Architect Pushkar Kanvinde attended the conference as Guests of Honour. The programme also brought together MIT-WPU leadership, faculty members and students, along with leading voices from architecture, design, industry and academia, to examine how architectural education must evolve in response to rapidly changing cities, sustainability challenges and emerging technologies such as artificial intelligence.

Dr. Rahul V. Karad, Executive President, MIT-WPU, said, "Hafeez Contractor's association with this school is an honour, but it also places a greater responsibility on us to ensure that the institution remains relevant to its time. Architecture influences how people live, work and experience a city. With technology and artificial intelligence transforming how we learn, design and work, academia and industry must work together to prepare students for what tomorrow will require."

Sharing his perspective on creativity and interdisciplinary learning, Pavan Anand, Fine Jeweller, said, "Architecture is a wonderful canvas for creativity, but it is also about experience, how you feel in a space and how you relate to it. Students should not restrict themselves to their degree. My own journey from architecture to Jewellery design has taught me that creativity can extend across disciplines. Identify your individual sensibility, skill set and talent, pursue what you are truly passionate about, and do not be afraid to take your creative practice in a different direction."

दैनिक भास्कर



स्मार्ट सिटी प्लानिंग में जंगलों, कृषि भूमि को बचाना जरूरी: कॉन्ट्रेक्टर

भास्कर न्यूज़ | पुणे

एमआईटी वर्ल्ड पीस यूनिवर्सिटी में 'हफीज कॉन्ट्रेक्टर स्कूल ऑफ आर्किटेक्चर' का उद्घाटन सम्मेलन आयोजित किया गया। मुख्य अतिथि पद्म भूषण वास्तुकार हफीज कॉन्ट्रेक्टर ने शहर नियोजन में नए दृष्टिकोण को अपनाने का आह्वान किया। उन्होंने कहा कि बढ़ती शहरी आबादी को बसाने के लिए जंगलों, कृषि भूमि

और आर्द्रभूमि (वेटलैंड्स) की रक्षा करते हुए उच्च घनत्व और त्रिआयामी (3D) निर्माण पद्धतियों पर विचार करना अत्यंत आवश्यक है। सम्मानित अतिथि पवन आनंद और वास्तुकार पुष्कर कानविंदे उपस्थित रहे। कॉन्ट्रेक्टर ने कहा कि छात्रों को वास्तुकला के मूल सिद्धांतों को सीखना चाहिए। कार्यकारी अध्यक्ष डॉ. राहुल विश्वनाथ कराड़ ने इसे संस्था के लिए बेहतर बताया।

नवभारत

छत्तीसगढ़ • ओडिशा

हफीज कॉन्ट्रेक्टर स्कूल का उद्घाटन समारोह आयोजित स्मार्ट सिटी में पर्यावरण संरक्षण जरूरी : हफीज



■ पुणे, (सं.) एमआईटी वर्ल्ड पीस यूनिवर्सिटी, पुणे में 'हफीज कॉन्ट्रेक्टर स्कूल ऑफ आर्किटेक्चर' के उद्घाटन

सम्मेलन का आयोजन किया गया। इस अवसर पर मुख्य अतिथि के रूप में उपस्थित पद्म भूषण से सम्मानित प्रसिद्ध

वास्तुकार हफीज कॉन्ट्रेक्टर ने शहर नियोजन में एक नए दृष्टिकोण को अपनाने का आह्वान किया। उन्होंने कहा कि स्मार्ट सिटी प्लानिंग में पर्यावरण का संरक्षण अत्यंत आवश्यक है। बढ़ती शहरी आबादी को बसाने के लिए जंगलों, कृषि भूमि और आर्द्रभूमि (वेटलैंड्स) की रक्षा करते हुए उच्च घनत्व और त्रिआयामी (3D) निर्माण पद्धतियों पर विचार करना अत्यंत आवश्यक है। कार्यक्रम में सम्मानित अतिथि के रूप में फाइन ज्वेलर पवन आनंद और वास्तुकार पुष्कर कानविंदे उपस्थित रहे।

Hafeez Contractor at MIT-WPU: Smart Urban Planning Must Safeguard Forests and Wetlands



Pune (Maharashtra) [India], September 12: MIT World Peace University (MIT-WPU), Pune, hosted the inaugural conference of the Hafeez Contractor School of Architecture, where Architect Hafeez Contractor, Padma Bhushan awardee and Chief Guest, called for a new approach to city planning, emphasising the need to protect forests, farmland and wetlands while exploring higher-density, three-dimensional approaches to accommodate growing urban populations.

Pavan Anand, Fine Jeweller, and Architect Pushkar Kanvinde attended the conference as Guests of Honour. The programme also brought together MIT-WPU leadership, faculty members and students, along with leading voices from architecture, design, industry and academia, to examine how architectural education must evolve in response to rapidly changing cities, sustainability challenges and emerging technologies such as artificial intelligence.

Speaking at the conference, Architect Hafeez Contractor, said, "Being associated with an architectural college that carries my name is a big responsibility. Students must learn the basic principles of architecture and understand that whatever they do should have a purpose. As our cities continue to grow, we have to think about a new way of construction and rethink how we design our cities."

Dr. Rahul V. Karad, Executive President, MIT-WPU, said, "Hafeez Contractor's association with this school is an honour, but it also places a greater responsibility on us to ensure that the institution remains relevant to its time. Architecture influences how people live, work and experience a city. With technology and artificial intelligence transforming how we learn, design and work, academia and industry must work together to prepare students for what tomorrow will require."

Sharing his perspective on creativity and interdisciplinary learning, Pavan Anand, Fine Jeweller, said, "Architecture is a wonderful canvas for creativity, but it is also about

Business News | Hafeez Contractor at MIT-WPU: Smart Urban Planning Must Safeguard Forests and Wetlands



Pune (Maharashtra) [India], September 12: MIT World Peace University (MIT-WPU), Pune, hosted the inaugural conference of the Hafeez Contractor School of Architecture, where Architect Hafeez Contractor, Padma Bhushan awardee and Chief Guest, called for a new approach to city planning, emphasising the need to protect forests, farmland and wetlands while exploring higher-density, three-dimensional approaches to accommodate growing urban populations.

Pavan Anand, Fine Jeweller, and Architect Pushkar Kanvinde attended the conference as Guests of Honour. The programme also brought together MIT-WPU leadership, faculty members and students, along with leading voices from architecture, design, industry and academia, to examine how architectural education must evolve in response to rapidly changing cities, sustainability challenges and emerging technologies such as artificial intelligence.

Dr. Rahul V. Karad, Executive President, MIT-WPU, said, "Hafeez Contractor's association with this school is an honour, but it also places a greater responsibility on us to ensure that the institution remains relevant to its time. Architecture influences how people live, work and experience a city. With technology and artificial intelligence transforming how we learn, design and work, academia and industry must work together to prepare students for what tomorrow will require."

दैनिक दिव्य मराठी

वास्तुविशारद हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर: स्मार्ट शहरांसाठी 3D, उच्च घनतेचे बांधकाम आवश्यक: वाढत्या शहरीकरणामुळे शेतजमीन; जंगले वाचवण्यासाठी पर्यावरणाचे रक्षण गरजेचे



पद्मभूषण विजेते प्रसिद्ध वास्तुविशारद हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर यांनी म्हटले आहे की, वाढत्या शहरीकरणामुळे शहरांचा विस्तार होत असताना शेतजमीन, जंगले आणि पाणथळ जागांचे नुकसान करणे परवडणारे नाही. वाढत्या लोकसंख्येला सामावून घेताना पर्यावरणाचे रक्षण करण्यासाठी त्रिमितीय (3D) आणि उच्च घनतेच्या बांधकाम पद्धतींचा वापर करणे आवश्यक आहे.

ते एमआयटी वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटी (एमआयटी-डब्ल्यूपीयू) येथे 'हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर स्कूल ऑफ आर्किटेक्चर'च्या उद्घाटन परिषदेत बोलत होते. या वेळी फाईन ज्वेलर्सचे पवन आनंद, वास्तुविशारद पुष्कर कानविंदे आणि एमआयटी-डब्ल्यूपीयूचे कार्याध्यक्ष डॉ. राहुल विश्वनाथ कराड उपस्थित होते. प्राध्यापक, विद्यार्थी आणि वास्तुकला, डिझाइन व उद्योग क्षेत्रातील तज्ज्ञही या परिषदेला हजर होते.

कॉन्ट्रॅक्टर म्हणाले, शहरांची वेगाने वाढ होत असल्याने पारंपरिक बांधकाम आणि शहर नियोजनाच्या पद्धतींचा पुन्हा विचार करण्याची वेळ आली आहे. शहरांचा विस्तार करताना शेती आणि जंगलांचे क्षेत्र कमी करणे पर्यावरणासाठी धोकादायक आहे. त्यामुळे उपलब्ध जागेचा अधिक चांगला वापर करण्यासाठी उंच इमारती आणि त्रिमितीय शहर नियोजनाचा विचार करावा लागेल. भूकंप, चक्रीवादळ यांसारख्या नैसर्गिक आपत्तींचा विचार करून इमारतींची रचना करणेही गरजेचे आहे. भविष्यातील शहरांची रचना पुढील पिढ्यांचे भविष्य ठरवणार असल्याने विद्यार्थ्यांनी नव्या संकल्पनांवर भर द्यावा, असे त्यांनी सांगितले.

डॉ. राहुल कराड यांनी सांगितले की, वास्तुकला मानवी जीवन आणि शहरी अनुभवांना आकार देते. कृत्रिम बुद्धिमत्तेसह तंत्रज्ञानातील बदल लक्षात घेऊन उद्योग आणि शिक्षणसंस्थांनी एकत्र येऊन विद्यार्थ्यांना भविष्यातील आव्हानांसाठी तयार करावे, असे त्यांनी नमूद केले.

या परिषदेत शाश्वत विकास उद्दिष्टे, पर्यावरणपूरक डिझाइन, वास्तुकलेतील तंत्रज्ञान आणि व्यावसायिक क्षेत्रासाठी विद्यार्थ्यांची तयारी या विषयांवर तज्ज्ञांच्या दोन गोलमेज चर्चा झाल्या. विद्यार्थ्यांनी तज्ज्ञांशी थेट संवाद साधत प्रश्नोत्तरांमधून सहभाग घेतला.

दिव्य भास्कर

हाईज कोन्ट्राक्टर स्कूल ओफ आर्किटेक्चरनी परिषदनुं आयोजन



अेमआर्छटी वर्ल्ड पीस युनिवर्सिटी, पुणे द्वारा हाईज कोन्ट्राक्टर स्कूल ओफ आर्किटेक्चरनी परिषदनुं आयोजन करायुं छतुं. तेभां पद्मभूषण हाईज कोन्ट्राक्टरनुं सन्मान करायुं छतुं. आ समये स्कूल ओफ डिजाईनना डीन डी. सुमन देवाहुला, अेमआर्छटीना कारोबारी प्रमुख डी. राहुल वी कराड, वीसी रविराज अन सीथाराम अने आर्किटेक्ट पुष्कर कानविंदे हाजर छता.

महाराष्ट्र टाइम्स

जंगले, शेतजमिनींचे संरक्षण गरजेचे

हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर यांचे प्रतिपादन

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

‘वाढत्या नागरी लोकसंख्येला सामावून घेताना शेतजमीन, जंगले आणि पाणथळ जागांचे संरक्षण करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी शहरांच्या नियोजनात पारंपरिक पद्धतीचा पुनर्विचार करून त्रिमितीय आणि उच्च-घनतेच्या बांधकाम पद्धतींचा विचार करावा,’ असे मत ज्येष्ठ वास्तुविशारद हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर यांनी व्यक्त केले.

एमआयटी वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटी (एमआयटी-डब्ल्यूपीयू), पुणे येथे ‘हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर स्कूल ऑफ आर्किटेक्चर’च्या उद्घाटनानिमित्त आयोजित गोलमेज परिषदेत ते बोलत होते. या वेळी विद्यापीठाचे कार्याध्यक्ष डॉ. राहुल कराड, कुलगुरू प्रा. रविराज एन. सीताराम, ‘स्कूल ऑफ डिझाइन’च्या अधिष्ठाता डॉ. सुमन देवदुला, वास्तुविशारद पुष्कर



हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर यांचा सन्मान करताना राहुल कराड, कुलगुरू प्रा. रविराज एन. सीताराम.

कानविंदे, फाइन ज्वेलर्सचे पवन आनंद आदी उपस्थित होते.

बदलती शहरे, पर्यावरणासमोरील आव्हाने, एआयसारख्या आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या पार्श्वभूमीवर वास्तुकला शिक्षणात आवश्यक बदलांवर परिषदेत चर्चा झाली.

‘शहरांचा विस्तार करताना शेतजमीन, जंगले नष्ट करणे यापुढे चालणार नाही. पर्यावरणाचा समतोल बिघडल्यास मानवी अस्तित्वच धोक्यात येईल. शहरांमध्ये येणाऱ्या लाखो लोकांच्या गरजा आणि खर्च लक्षात घेऊन अधिक उंच इमारती उभारण्याच्या नव्या पर्यायांचा शोध

‘सर्जनशीलता जपणे गरजेचे’

‘वास्तुकला हे ज्ञानाचे व्यापक क्षेत्र आहे. विद्यार्थ्यांनी अनुभव, प्रयोग आणि विविध ठिकाणांच्या भेटींच्या माध्यमातून शिकण्याचा उपक्रम स्वतःहून राबवला पाहिजे. पाच वर्षांचे शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतरही शिकण्याची प्रक्रिया थांबत नाही. कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या क्रांतिकारी तंत्रज्ञानाच्या काळातही मानवी सर्जनशीलता जपणे आणि अधिक चांगले वास्तुविशारद होणे ही काळाची गरज आहे,’ असे पुष्कर कानविंदे यांनी सांगितले.

घ्यावा लागेल. शहर नियोजन केवळ द्विमितीय न राहता त्रिमितीय असायला हवे. भूकंप आणि चक्रीवादळांसारख्या नैसर्गिक आपत्तींचा विचार करून इमारतींची रचना करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे या संस्थेने नवीन संकल्पनांच्या निर्मितीवर भर द्यावा,’ असे कॉन्ट्रॅक्टर म्हणाले.

डॉ. कराड म्हणाले, ‘हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर यांचे नाव या संस्थेशी जोडले जाणे हा आपला बहुमान आहे. वास्तुकला मानवी जीवन, कार्यपद्धती आणि नागरी अनुभवांना आकार देते. तंत्रज्ञान आणि एआयमुळे शिक्षण आणि काम करण्याची पद्धत बदलत

असताना उद्योग क्षेत्र आणि शैक्षणिक संस्थांनी एकत्र येऊन विद्यार्थ्यांना भविष्यातील आव्हानांसाठी सज्ज करावे लागेल.’

आनंद म्हणाले, ‘वास्तुकला हे सर्जनशीलतेचे सुंदर माध्यम आहे; मात्र त्याचा संबंध जागेच्या अनुभूतीशीही आहे. विद्यार्थ्यांनी स्वतःला पदवीपुरते मर्यादित ठेवू नये. वास्तुकलेकडून ज्वेलरी डिझाइनकडे झालेल्या माझ्या प्रवासाने सर्जनशीलता एका क्षेत्रापुरती मर्यादित नसते, हे शिकवले. आपली कौशल्ये आणि आवड ओळखून नवीन दिशेने पाऊल टाकण्यास धावू नका.’

सकाळ

स्मार्ट शहरांच्या नियोजनात नवीन दृष्टिकोन हवा

वास्तुविशारद हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर यांचे मत

पुणे, ता. १५ : ‘वाढत्या नागरी लोकसंख्येला सामावून घेण्यासाठी शेतजमीन, जंगले आणि पाणथळ जागांचे संरक्षण करणे गरजेचे आहे. त्यासाठी स्मार्ट शहरांच्या नियोजनात नवीन दृष्टिकोन स्वीकारायला हवा. शहरांची झपाट्याने होणारी वाढ पाहता आपल्याला बांधकामाच्या आणि शहर नियोजनाच्या पारंपरिक पद्धतींचा पुनर्विचार करावा लागेल,’ असे मत ज्येष्ठ वास्तुविशारद हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर यांनी व्यक्त केले.

एमआयटी वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटीमध्ये ‘हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर स्कूल ऑफ आर्किटेक्चर’चे उद्घाटन करण्यात आले. याप्रसंगी पवन आनंद, वास्तुविशारद पुष्कर कानविंदे, विद्यापीठाचे कार्याध्यक्ष डॉ. राहुल कराड उपस्थित होते. या परिषदेत बदलती शहरे, पर्यावरणासमोरील आव्हाने आणि कृत्रिम बुद्धिमत्ता यांसारख्या आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या पार्श्वभूमीवर वास्तुकला शिक्षणात कसे बदल झाले पाहिजेत, यावर सखोल चर्चा झाली.

‘शहर नियोजन त्रिमितीय हवे’

■ ‘शहर नियोजन हे केवळ द्विमितीय न राहता त्रिमितीय असायला हवे. भूकंप, चक्रीवादळांसारख्या नैसर्गिक आपत्तींचा विचार करून इमारतींचे डिझाइन केले पाहिजे. सिमेंट, स्टील हे मूलभूत साहित्य असले तरी ते अधिक मजबूत बनवण्यासाठी त्यात सुधारणा करणे गरजेचे आहे. भविष्यातील शहरांची रचना ही आपले भविष्य घडवणारी ठरेल,’ असेही कॉन्ट्रॅक्टर म्हणाले.

कॉन्ट्रॅक्टर म्हणाले, ‘माझे नाव असलेल्या वास्तुशास्त्र महाविद्यालयाशी जोडले जाणे ही एक मोठी जबाबदारी आहे. विद्यार्थ्यांनी वास्तुकलेची मूलभूत तत्त्वे शिकली पाहिजेत. आपण जे काही करतो त्यामागे एक स्पष्ट उद्देश असला पाहिजे.’

शहर नियोजनाच्या पारंपरिक पद्धतीचा पुनर्विचार व्हावा'

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : शहरांची झपाट्याने होणारी वाढ पाहता आपल्याला बांधकाम आणि शहर नियोजनाच्या पारंपरिक पद्धतीचा पुनर्विचार करावा लागेल. वाढत्या नागरी लोकसंख्येला सामावून घेण्यासाठी शेतजमीन, जंगले आणि पाणथळ जागांचे संरक्षण करत त्रिमितीय आणि उच्च-घनतेच्या बांधकाम पद्धतीचा विचार करणे अत्यंत गरजेचे आहे, असे मत प्रसिद्ध वास्तुविशारद हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर यांनी व्यक्त केले.

एमआयटी वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटी, पुणे येथे आयोजित 'हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर स्कूल ऑफ आर्किटेक्चर'च्या उद्घाटन परिषदेत ते बोलत होते. बदलती शहरे, पर्यावरणासमोरील आव्हाने आणि कृत्रिम बुद्धिमत्ता यांसारख्या आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या पार्श्वभूमीवर वास्तुकला शिक्षणात कसे बदल झाले पाहिजेत, यावर परिषदेत सखोल चर्चा झाली. या प्रसंगी पवन आनंद, पुष्कर कानविंदे उपस्थित होते.

कॉन्ट्रॅक्टर म्हणाले की, शहरांमध्ये येणाऱ्या लाखो लोकांच्या गरजा आणि खर्च लक्षात घेऊन अधिक उंच इमारती उभारण्याच्या नव्या पर्यायांचा शोध घेतला पाहिजे. आपले शहर नियोजन हे केवळ द्विमितीय न राहता त्रिमितीय असायला हवे. तसेच भूकंप आणि चक्रीवादळ यांसारख्या नैसर्गिक आपत्तींचा विचार करून इमारतींचे डिझाइन केले पाहिजे. सिमेंट आणि स्टील हे मूलभूत साहित्य असले तरी ते अधिक मजबूत बनवण्यासाठी त्यात सुधारणा करणे गरजेचे आहे.

डॉ. राहुल कराड म्हणाले की, आज तंत्रज्ञान आणि कृत्रिम बुद्धिमत्तेमुळे शिक्षण व काम करण्याची पद्धत बदलत आहे, अशा वेळी उद्योग क्षेत्र आणि शैक्षणिक संस्थांनी एकत्र येऊन विद्यार्थ्यांना भविष्यातील आव्हानांसाठी तयार केले पाहिजे.

नवराष्ट्र

Pune | 13 September 2026 | Page 3

परिषद

वास्तुविशारद हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर यांचे प्रतिपादन; 'स्कूल ऑफ आर्किटेक्चर'चे उद्घाटन

स्मार्ट शहर नियोजनात जंगले, शेतीचे संरक्षण गरजेचे



► **पुणे, शहर प्रतिनिधी.** शहरांच्या नियोजनात नवीन दृष्टिकोन स्वीकारण्याचे आव्हान करत वाढत्या नागरी लोकसंख्येला सामावून घेण्यासाठी शेतजमीन, जंगले आणि पाणथळ जागांचे संरक्षण करत त्रिमितीय आणि उच्च-घनतेच्या बांधकाम पद्धतीचा विचार करणे अत्यंत गरजेचे असल्याचे वास्तुविशारद हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर यांनी सांगितले. ते एमआयटी वर्ल्ड पीस



युनिव्हर्सिटी येथे 'हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर स्कूल ऑफ आर्किटेक्चर'च्या उद्घाटन परिषदेत बोलत होते. यावेळी फाईन ज्वेलर्स पवन आनंद, वास्तुविशारद पुष्कर कानविंदे, 'हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर स्कूल ऑफ आर्किटेक्चर'च्या डॉ. सुमन देवदुला, एमआयटी-डब्ल्यूपीयू

“ वास्तुकला हे ज्ञानाचे एक व्यापक क्षेत्र आहे. पाच वर्षांचे शिक्षण संपल्यानंतरही शिकण्याची प्रक्रिया थांबत नाही. कृत्रिम बुद्धिमत्ता या क्रांतिकारी तंत्रज्ञानाच्या काळातही मानवी सर्जनशीलता जपणे आणि अधिक चांगले वास्तुविशारद होणे ही काळाची गरज आहे.

— पुष्कर कानविंदे वास्तुविशारद

“ वास्तुकला ही मानवी जीवन, कार्यपद्धती आणि नागरी अनुभवांना आकार देते. आज तंत्रज्ञान आणि कृत्रिम बुद्धिमत्तेमुळे शिक्षण व काम करण्याची पद्धत बदलत आहे, अशा वेळी उद्योग क्षेत्र आणि शैक्षणिक संस्थांनी एकत्र येऊन विद्यार्थ्यांना भविष्यातील आव्हानांसाठी तयार केले पाहिजे.

— डॉ. राहुल कराड, कार्याध्यक्ष एमआयटी-डब्ल्यूपीयू

काही करतो त्यामागे एक स्पष्ट उद्देश असला पाहिजे. शहरांची झपाट्याने होणारी वाढ पाहता आपल्याला बांधकामाच्या आणि शहर नियोजनाच्या पारंपरिक पद्धतीचा पुनर्विचार करावा लागेल. शहरांचा विस्तार करताना शेतजमीन आणि जंगले नष्ट करणे यापुढे चालणार नाही. जर आपण आपला पर्यावरण-समतोल बिघडवला, तर आपले अस्तित्व धोक्यात येईल. शहरांमध्ये येणाऱ्या लाखो लोकांच्या गरजा आणि खर्च लक्षात घेऊन अधिक उंच इमारती उभारण्याच्या नव्या पर्यायांचा शोध घेतला पाहिजे. पवन आनंद म्हणाले की, वास्तुकला हे सर्जनशीलतेचे एक सुंदर माध्यम आहे, पण त्याचसोबत ते जागेच्या अनुभूतीशीही संबंधित आहे. विद्यार्थ्यांनी स्वतःला केवळ मिळवलेल्या पदवीपुरते मर्यादित ठेवू नये.

Hafeez Contractor at MIT-WPU: Smart Urban Planning Must Safeguard Forests and Wetlands



Pune (Maharashtra) [India], September 12: MIT World Peace University (MIT-WPU), Pune, hosted the inaugural conference of the Hafeez Contractor School of Architecture, where Architect Hafeez Contractor, Padma Bhushan awardee and Chief Guest, called for a new approach to city planning, emphasising the need to protect forests, farmland and wetlands while exploring higher-density, three-dimensional approaches to accommodate growing urban populations.

Pavan Anand, Fine Jeweller, and Architect Pushkar Kanvinde attended the conference as Guests of Honour. The programme also brought together MIT-WPU leadership, faculty members and students, along with leading voices from architecture, design, industry and academia, to examine how architectural education must evolve in response to rapidly changing cities, sustainability challenges and emerging technologies such as artificial intelligence.

Speaking at the conference, Architect Hafeez Contractor, said, "Being associated with an architectural college that carries my name is a big responsibility. Students must learn the basic principles of architecture and understand that whatever they do should have a purpose. As our cities continue to grow, we have to think about a new way of construction and rethink how we design our cities."

Dr. Rahul V. Karad, Executive President, MIT-WPU, said, "Hafeez Contractor's association with this school is an honour, but it also places a greater responsibility on us to ensure that the institution remains relevant to its time. Architecture influences how people live, work and experience a city. With technology and artificial intelligence transforming how we learn, design and work, academia and industry must work together to prepare students for what tomorrow will require."

Sharing his perspective on creativity and interdisciplinary learning, Pavan Anand, Fine Jeweller, said, "Architecture is a wonderful canvas for creativity, but it is also about experience, how you feel in a space and how you relate to it. Students should not restrict themselves to their degree. My own journey from architecture to jewellery design has taught me that creativity can extend across disciplines. Identify your individual sensibility, skill set and talent, pursue what you are truly passionate about, and do not be afraid to take your creative practice in a different direction."

Highlighting the importance of continuous learning, Architect Pushkar Kanvinde said, "Architecture is an umbrella stream in the field of knowledge, and students have to take the initiative to learn through experiences, experiments and by meeting people. Your learning does not stop after five years; you have to become a lifelong learner. With AI emerging as a disruptive technology, you have to go beyond it and nurture the creativity that makes you a good architect."

सामना

एमआयटीमध्ये वास्तुकला स्कूलचे उद्घाटन

पुणे : वाढत्या नागरीकरणाच्या पार्श्वभूमीवर शहरांचा विस्तार करताना शेतजमीन, जंगले आणि पाणथळ जागांचे संरक्षण करणे गरजेचे आहे. त्यासाठी पारंपरिक द्विमितीय नियोजनाऐवजी त्रिमितीय आणि उच्च-घनतेच्या बांधकाम पद्धतींचा विचार करावा, असे प्रसिद्ध वास्तुविशारद पद्मभूषण हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर यांनी सांगितले. एमआयटी वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटी पुणे येथे 'हफीझ कॉन्ट्रॅक्टर

स्कूल ऑफ आर्किटेक्चर'च्या उद्घाटन समारंभात ते बोलत होते. यावेळी डॉ. राहुल विश्वनाथ कराड, पवन आनंद आणि वास्तुविशारद पुष्कर कानविंदे उपस्थित होते. तंत्रज्ञान आणि कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या बदलत्या काळात उद्योग व शिक्षण संस्थांनी एकत्र येऊन विद्यार्थ्यांना भविष्यातील आव्हानांसाठी तयार करण्याची गरज असल्याचे डॉ. राहुल कराड यांनी सांगितले.